

## 2. neděle adventní, A, Smolen

Boží slovo nás zase jednou hladí proti srsti.  
Plemeno zmijí! Obrátte se! Připravte cestu Páně!  
Jan Křtitel se možná živil medem divokých včel,  
ale tento med rozhodně nemaže posluchačům kolem úst.  
Lidé k němu váží dalekou cestu, aby u něj našli útěchu a pomoc.  
A co se doslechnou? Cože? Jaká útěcha? Jaká pomoc? Obrátte se!  
Přestaňte si dělat z Pána náplast na své bolístky,  
přestaňte si z něj dělat příkrývku pro své zimomřivé já.  
Hledáte v Bohu sebe a své útěchy.  
Běžíte k Hospodinu, protože uzdravuje, protože osvobozuje,  
tak jako byste běželi za každým jiným výhodným produktem.  
Děláte si z Něj hojivou mastičku.  
Už nemluvíte o hříchu a pokání, ale o svých zraněních a potřebě uzdravení.  
Lítost jste nahradili sebelítostí.  
Zdá se vám, že nejste hříšníky, ale nebohými oběťmi,  
bytostmi, které se nepotřebují klanět Bohu,  
Ale potřebují Boha, aby se sklonil k nim a pofoukal jim rány.  
Vytvořili jste si změkčilé, narcistní náboženství  
a to, čemu říkáte Bůh, je jen vaše vlastní ego.  
Staráte se o sebe a staráte se o to, aby se Bůh staral o Vás.  
Ale co říká pán svaté Kateřině Sienské?  
„Ty se starej o mě a já se postarám o tebe.“  
„Tajemství míru a štěstí je v zapomenutí na sebe,  
v nezaměstnávání se sebou...A zapomenutí na sebe  
a vržení sebe do Boží náruče více oslaví Boha  
než všechna zpytování svědomí,  
která působí, že duše žije se svými slabostmi,  
ačkoli má v sobě Spasitele.“ (Alžběta od Trojice)  
Kdo se klaní Kristu, kdo na sebe před svatostánkem  
a před svým bližním zapomíná, nachází osvobození a uzdravení.  
Kdo si však dělá z Pána laciného léčitele, ten odchází s prázdnou. Amen.

## 2. neděle adventní, A, Smolen

### Jan Křtitel (Chvála tvrdosti k sobě)

Rád bych vám přednesl adventně pohodové kázání,  
přispěl svou trochou k předvánoční atmosféře,  
dopřál vám promluvu tak hřejivou jako svařáček,  
ale nedopřeju, protože bych se musel stydět před tím,  
o němž je dnešní evangelium,  
před Janem Křtitelem,  
který sice pojídal med divokých včel,  
ale rozhodně nikomu nemazal med kolem huby.

Jan Křtitel se nepřišel podbízet zástupům, utekl do samoty na poušť.  
Davy tam přišly za ním.

Proč přišly? Snad proto, že vnímali pravdivost jeho života i řeči.  
Vážili cestu desítky kilometrů z Judeje a Jeruzaléma až dolů k Jordánu,  
jen aby ho uslyšeli.

A co slyšeli?

Že je čeká dřina, že je třeba připravit se na Spasitelův příchod,  
srovnat pro něj své křivé stezky, po nichž se mdle potácejí životem;  
že je třeba ne se chlácholit  
příjemným pocitem příslušnosti k vyvolenému národu,  
ale především nést ovoce obrácení.

Protože pokud, člověče, nebudeš stromem nesoucím plody,  
k čemu ti je, že jsi zasazen v kvetoucím sadu Kristovy Církve?  
Sekera už je přiložena ke kmeni, říká Jan,  
a neplodné stromy se stanou palivem.

Tak mluví Jan. Mluví tvrdě. Ale tvrdý je především k sobě.

Oděn v nevonící houni z dromedára,  
nasyčen možná výživným,  
ale nepochybně nechutným masem lučních koníků,  
uvyklý nesnesitelnému horku dne i mrazivé noci.  
Nikoliv navoněný metrosexuál v elegantním sáčku,  
co ze sebe sype sladké lži,  
ale odpudivý prorok máchající kolem sebe pravdou  
bez ohledu na to, koho se ta pravda dotkne a koho zabolí.

Je tvrdý k druhým, ale v první řadě k sobě.  
Vedl nejprve tvrdý boj se zlem, snažícím se dobýt jeho duši.  
Proto mohl do tohoto boje, ve kterém jde o život – o život věčný –  
uvádět i své posluchače.

Pokud dnešní kazatelé takto nekážou,  
pokud kážou měkce,  
pokud hledí lidi po srsti, aby si vrněli blahem  
a nemuseli dělat vůbec nic se svými polopohanskými životy,  
pak to často není z nadpřirozené lásky k duším. Kdepak.  
My, změkčilí kazatelé na kraji třetího tisíciletí kážeme tak, jak žijeme.  
Mluvíme o tom, jak pohodlně a bez velkých těžkostí lze ptopolout k Pánu.  
Jak snadno sklouzne hříšný člověk k tomu,  
že začne omlouvat hříchy své i druhých –  
jen aby se nemusel odhodlat k obrácení.

Kdo nenazývá hřích hříchem, bude brzy žít v klamu.  
Pokud nebudeme žít podle pravdy, kterou poznáváme,  
nazveme si brzy pravdou to, jak žijeme.  
Jan byl tvrdý muž.  
Kroutil by hlavou nad naší moderní mánií pro sebezpřijetí.  
Je třeba se mít rád, slýcháme,  
je třeba přijmout sebe sama, je třeba si odpustit.

Ale nic takového v Písmu nestojí.  
Ani slůvko o přijímání sebe a odpouštění sobě.  
Zato spousta pobídek k pokání:  
poznej svůj hřích, vyznej ho, pros Boha o odpuštění.  
To on se smilovává –  
ale ne nad těmi, kdo se paralyzovali sebeláskou  
a usilují především o to, aby jim bylo se sebou samými dobře,  
místo o to, aby bylo druhým dobře s nimi,  
což jeden z plodů obráceného života.

Jan byl tvrdý muž.

Lidé za ním přicházeli, vyznávali své hříchy  
a on jim ty hříchy nerozmlouval,  
ale ani je v jejich slabosti nezadupal do země.  
Zval je k pokání.

Věděl, že pravdivé pojmenování sebe sama,  
je nezbytným předstupněm odpuštění.  
Proto jeho nejostřejší slova patří saduceům a farizeům,  
těm, kdo nepřišli s touhou po očistění od zla,  
ale proto, aby posoudili situaci, aby si udělali názor,  
aby se nad jeho kázáním zamysleli, aby o něm podiskutovali  
a přitom dál setrvali ve své pýše.

Jan ví, že největším problémem člověka není hřích,  
ví, že jsme lidé, jsme slabí, jsme hříšníci.  
Největším problémem člověka – už od Adama a Evy – není hřích,  
ale zatajování vlastního hříchu, obhajování vlastního hříchu,  
vytáčky a sebe ospravedlňování.

Čím chytřejší jsem, tím lepší si často najdu výmluvu,  
proč zlo není zlem.

Hříšník má naději: duchovně klopýtne, padne, zamaže se  
a potom s touhou a slzami běží do zpovědnice,  
aby byl zbaven špíny, v níž se vymáchal, aby našel odpuštění.  
Avšak farizej využije svůj intelekt k tomu,  
aby si vysvětlil, že hřích není hřích,  
že má pro sebe svůj vlastní, soukromý mravní řád.  
A když padne a zamaže se – nejde své šaty vyprat,  
nýbrž prohlásí špínu alternativní formou čistoty.

Jan byl tvrdý muž.

Kdyby tu stál, řekl by nám,  
že advent není především o větvičkách a mašličkami,  
o vonných perníčcích a světýlkách v okenicích,  
ale o přípravě na příchod Pána.

To v první řadě znamená, že přestanu kličkovat a půjdu ke zpovědi.  
A nejenom půjdu ke zpovědi, ale přinesu tam pravdu o svých pádech.  
Pokud najdou odvahu ve zpovědnici věc pojmenovat,

vytrhnu zbraň nepříteli z rukou a dám ji do rukou Kristu.  
Pán si nás totiž šlechtí ke svatosti  
mimo jiné i cestou trapných selhání a proher.  
Nosit do zpovědnice své hezčí já je základní strategická chyba.  
Dej Bohu svou bídu a možná uvidíš, že zápas poleví.  
A možná také ne, možná nepoleví,  
možná selžete znovu a třeba ještě hůř,  
ale to nevádí, protože Pán postaví z rozvalin lepší dílo,  
než jaké by kdy duše vystavěla vlastními silami sama.  
Jakou hrůzou je vědomě neúplná zpověď!  
Jakým nepřitelem duše může být stud!  
Kněz často pozná, že duše ze studu nevyznala vše,  
ale nemá prostředky, jak z ní pokání páčit.  
Když pak jednoho dne najde kajícího odvahu mluvit,  
raduje se zpovědník spolu s nebesy.  
Ví totiž, že jediné hříchy, které mohou člověku vážně uškodit,  
jsou ty nevyznané, které doprovází lítost.  
Všechno Bůh odpustí, se vším pomůže,  
ale musím to vytáhnout na světlo a pravdivě pojmenovat.  
„Hledáme vznešené a moudré vůdce,  
chceme hovořit o hlubokých otázkách bytí a náboženských prožitků,  
ale nejsme schopni a ochotni vyvarovat se  
těžkých hříchů, lehkých hříchů a nedokonalostí.  
Nejprve poslechni v obyčejném: nehřeš, nepodléhej nedokonalostem!  
A k takové radě nepotřebuješ žádného zvláštního vůdce.  
To ti řekne i čerstvě vysvěcený kaplan nebo jáhen.  
Když poslechněš prosté a obyčejné, když poslechněš základní,  
může přijít vyšší a zvláštní.

Je nám potřebná           na straně zpovědníka: laskavá přísnost  
  a na straně naší: poslušnost.“

Kéž za nás Jan, muž nemedových slov oroduje,  
abychom nepropadli změkčilosti, abychom se nezačali omlouvat,  
vymlouvat, abychom s Bohem nesmlouvali,  
ale přišli k němu včas s prosbou o smilování.

zověď jako soudní proces: Vždyť považme, jak nepodobný je tento soud  
světskému soudnímu procesu, když žalujícím je ve zpovědi sám žalovaný  
a soudcem je jeho obhájce před Bohem, Ježíš Kristus (srov. 1 Jan 2,1-2).

## 2. neděle adventní, A

Nic se v evangeliu nepřipomíná častěji než,

že pokání na odpuštění hříchů je naše povinnost.

Co káže sv. Jan Křtitel, vyvolený předchůdce Páně?

Křest *pokání* na odpuštění hříchů.

Co opakuje po celé dny na jordánských březích,

kde brzo začne Spasitel svou činnost?

*pokání, neboť se přiblížilo nebeské království.*

A jak žije on sám? Je nám příkladem.

Velbloudí srst je jeho rouchem, kobylinky potravou, poušť družkou.

Co odpovídá těm, kdo ho hledají a ptají se kdo je?

Kdo jsem? Já jsem hlas volajícího na poušti. Upravte cestu Pánu.

To znamená: kráčeli jste nesprávným směrem,

musíte směr své cesty změnit, napravit.

A když se k němu přiblížili farizeové,

málo pečliví o změnu života, a projevují touhu po křtu,

Jan je kárá, jak zasluhují: „Pokolení zmijí, pokrytci. Vaše lítost je falešná“.

Sekera je už přiložena ke kořeni stromu. Pospěšte si!

Bůh jen žádá *ovoce hodné pokání*“.

Máte jen slova, a žádné pokání. Tolik slov a plody žádné.

Pospěšte si, někdo přichází, je mezi vámi, a vy nevíte.

*Najde-li mezi vámi pšenici, shromáždí ji do obilnice,*

*plevy však bude pálit ohněm neuhasitelným.*

Lze jasněji, drtivěji vštěpovat potřebu smírného utrpení, potřebu, abychom se vrátili na pravou cestu, abychom napravili svá poblouznění, abychom pokáním úpěnlivě prosili za odpuštění?

Pán Ježíš začíná svou činnost tím, že se postí na poušti.

Od apoštolů žádá, aby všechno opustili. Zástupům kolem sebe ukládá, aby se zapírali.

Sv. Matouš výslovně říká: „tehdy začal Ježíš kázat a říkat: číňte pokání.“

Jako by chtěl sv. Matouš říci: od té doby začal Pán Ježíš hlásat tuto svou nauku, která mu byla tak drahá a která mu byla nejmilejším předmětem kázání.

Číňte pokání, věřte evangeliu.

Dnes se zdůrazňuje věřte, ale přeskočí se to první: číňte pokání.

Pán Ježíš neříká věřte evangeliu a číňte pokání. Říká číňte pokání a věřte evangeliu.

Lidé dnes říkají: „my chceme jen věřit a nechceme konat“.

Ale je to naopak: pokání je cesta k evangeliu.

## 2.neděle adventní, A, Kodet

Každoročně v adventu slyšíme slova Jana Křtitele o tom, abychom se obrátili a připravili cestu Pánu.

Máme se obrátit právě k Němu,

protože on nejenže přichází, ale už je mezi námi.

Máme se odvrátit od sebe a od stvořených věcí k Ježíši,

navázat s ním osobní vztah,

protože právě tento jedinečný vztah dává smysl všemu ostatnímu.

Od Adamova hříchu má člověk tendenci utíkat před Bohem,

ale nyní je čas obrátit směr své cesty

a postavit Ježíše Krista do středu svého života.

S tím souvisí změna našeho smýšlení,

je třeba přestat se spoléhat na svou zbožnost

a vložit svou důvěru jedině v Boha, který se smilovává.

Obrácení v biblickém slova smyslu neznamená jen snahu po zdokonalení.

Jde hlavně o přijetí Ježíše, přijetí toho, který může změnit náš život.

Jan Křtitel říká, že se máme obrátit, protože se přiblížilo Boží království.

Boží království, to je ale Bůh sám, to je Ježíš, který přišel mezi nás.

Boží království je život pod vládou Kristovou.

Obrácení tedy neznamená jen odvrácení se od hříchu,

ale otevření se radostné zprávě o tom,

že se k nám sklonil Bůh a čeká, jestli ho přijmeme.

Evangelista zde cituje proroka Izaiáše:

„Připravte cestu Páně, vyrovnejte mu stezky!“

S tímto výrokem bývá spojeno velké nedorozumění,

protože nás svádí si myslet,

že to hlavní záleží na nás a na tom, co my uděláme. Je to ale naopak

– jsme pozváni, abychom v poušti svého srdce a v množství činností,

kterými většinou advent naplníme, udělali místo pro Pána,

který stojí a čeká za dveřmi našeho srdce.

V dnešním evangeliu též zaznívají dost tvrdá slova na adresu těch,

kteří přišli z řad farizeů a saduceů.

Jan je nazývá zmijím plemenem,

protože se na něj sice přišli podívat, ale byli zatvrzelí vůči jeho slovům.

Jenže proroka je třeba poslouchat, ne se na něj chodit dívat!



„Kdo vám ukázal, jak uniknout trestu, který už hrozí?“

Jak tomu rozumět?

Máme se snad obrátit kvůli strachu z trestu,  
máme mít strach z Božího hněvu?

Ale Boží hněv není nikdy zaměřen proti nám lidem.

Dokonce lze říci, že když se Bůh začíná hněvat,  
znamená to začátek naší záchrany, protože Bůh se hněvá na to,  
co nám ubližuje, na náš hřích, který ničí dobro do nás Bohem vložené,  
na zlo, které se snaží zničit náš život.

Lze říci, že Bůh se hněvá v náš prospěch, abychom my mohli žít.

Obraz lopaty a sekery si rovněž žádá vysvětlení.

Sekera přiložená ke kořeni stromu neznámá,  
že Bůh zamýšlí „vytnout“ nás nebo nějakého zlého člověka,  
ale právě ty jedovaté kořeny v našich životech, liány, které dusí naše srdce.  
Ani obrazu lopaty a pročištění obilí na mlatě bychom se neměli děsit.

Pročišťování je moc důležité,

protože nikdo z nás není jen kvalitní zrno, ale ani jen pleva.

Pšenice i plevy jsou v každém z nás,

a my musíme dovolit Bohu, aby naše srdce pročistil,  
plevy odvanul a my jsme mohli skončit v Boží sýpce.

Nejde tedy o pekelný oheň, ale o oheň jeho lásky,  
který nás má očistit od všeho,  
co není Bůh, co není pravý život, co nás od Boha odvádí.

„On vás bude křtít Duchem svatým a ohněm.“

Tímto výrokem dnešní evangelium kulminuje.

On nás chce pokřtít, tedy ponořit do své lásky.

Proto v době adventní prosíme zvláštním způsobem  
o tento projev Boží přízně, o Ducha svatého,  
o nové ponoření do jeho lásky,  
které směřuje k našemu očistění a proměně,  
ale hlavně k našemu sjednocení s Milovaným.

## 2.neděle adventní, A

### 1. čtení:

Je-li člověk znechucen přítomností, obrací svůj pohled do budoucnosti.  
Ze světlé budoucnosti čerpá sílu pro snášení těžké nebo i kruté přítomnosti.  
Jak rozlišit sen=přání od skutečné naděje?  
Sen-přání se opírá o hrůzu současnosti.  
Důvěra, naděje se opírá o víru v Boha,  
v Jeho Slovo a ve svědectví minulosti, že Bůh své sliby plní.  
Obrazy znázorňující budoucnost neskutečnými líčeními  
chtějí upozornit na to, že žádná lidská představa není dostačující.  
Boží vláda bude zcela jiná a není možné jí popsat.

### 2. čtení:

Svoji víru opíráme o Boží zjevení, z něhož na prvním místě je Písmo svaté.  
Z Písma čerpáme „vytrvalost a povzbuzení, a tak máme naději“.  
V době, kdy je lid vystavován stálým bouřím a je postihován stále novými  
nejistotami, je důležitým předpokladem pro oslavu Boha, vědomí domova.  
Jistota, kterou nám dává víra opřená o svědectví Písem.  
Ale to nestačí. Vědomí domova je vytvářeno i vztahy s bližními, k bližním.  
Jak jedním v kostele: vyznávám viny a opominutí, odpouštím všem,  
zdravím se pozdravením pokoje a svornosti –  
tak bych měl jednat i mimo kostel.  
To je druhý předpoklad oslavy Boha – svorně –  
navzájem prokazovanou láskou,  
která je téměř vždy přemáháním sebe sama.  
Ježíš vykoupil všechny věřící i nevěřící, hříšníky i světce.  
A já místo souzení bych měl svou modlitbou  
přítahovat ty, kteří jsou daleko.

### Evangelium:

Hlásání Božího království vede k tvrdým konfrontacím.  
Je pryč doba, kdy bylo všechno stejné – se všemi přátel, se všemi kamarád.  
Tvrdość požadavků evangelia vyžaduje tvrdość odpovědi.  
To, že chci jednat podle evangelia mě bude stát krev a pot.  
A ochota pro evangelium vydat ze sebe krev a pot  
nás bude odlišovat od nevěřících, třebať se hlásících ke Kristu.

*Advent není cit-mašle, větvičky, adventní věnec, svíce, roráty, koledy.  
Advent je práce na sobě, práce pro bližní a bázeň:  
jsem opravdu připraven?*

Jan Křtitel je tvrdý sám k sobě, a proto otevřeně říká pravdu.  
My, změkčilí kazatelé a proroci na konci tisíciletí kážeme tak, jak žijeme:  
pohodlně, a bez velkých těžkostí lze proplout k Pánu!  
Jan byl ve svém způsobu života i v projevu, jako druhý Eliáš.  
Koho napodobením jsme my?

Kdo dokáže vyznat hříchy, nejenže tím dosvědčuje svou vinu,  
ale také to, že sám není schopen tuto vinu smazat a nahradit.  
Už v něm není sebespravedlnost a opovážlivost,  
už natahuje své ruce k Bohu.

Vyznání hříchů je proto znamením víry a úcty k Bohu.  
Nebeské království je Přicházející, Odpouštějící,  
je Ten, ke kterému může lidstvo hledět s důvěrou.  
Protože se Bůh stal člověkem,  
existuje v tomto světě skutečná naděje.  
Vtělený Bůh je Ježíš Kristus.

Učme se nazývat hřích hříchem nebo sami brzy budeme žít v klamu.  
Jako v rámci tolerance omlouváme druhé,  
budeme zanedlouho tolerovat sami sebe.  
Protože Jan říká pravdu dost nevybíravě,  
stává se jednak středem zájmu těch, kdo se chtějí napravit –  
je jim pomoci pro jasné označení hříchu;  
jednak je středem zájmu pro ty, kteří nechtějí změnu – ti kazatele umlčí.  
Obviní ho, zesměšní, nechají zavřít.

Vzhledem k Božímu Slovu neexistuje vytáčka.  
Vždyť Bůh si může z kamenů udělat své syny.  
A jeho království může být vzato těm, kteří si myslí, že ho mají  
a může být dáno cizím národům.

## 2.neděle adventní, A, otec Jeroným

Je jedno veliké umění – umění být učedníkem.

To umění spočívá prostě v tom, že si umíme nechat pomoci od jiných lidí, že k tomu dovedeme využít věci kolem sebe.

Když chceme nabýt znalosti v nějaké disciplíně, chceme-li si cokoliv osvojit, nutně musíme začít tím, že někoho požádáme, aby nás vedl, a že to, co nám dá, dokážeme přijmout.

V tom je umění naslouchat.

Existuje i v modlitbě a v životě s Bohem instituce duchovních otců, kteří jsou opravdovými mistry opravdové vědy zabývající se cestami Božími.

Existuje však ještě duchovní otcovství, když přestalo existovat umění naslouchat?

Naříkáme si, že zmizela kompetentnost, že není učitelů, otců a starců, ale neměli bychom spíše naříkat, že není, kdo by poslouchal?

Poslušnost chybí! Proč by duchovní vůdcové promlouvali a radili, když není nikoho, kdo by poslechl? Hledáme vznešené a moudré vůdce, chceme hovořit o hlubokých otázkách bytí a náboženských prožitků, ale nejsme schopni a ochotni vyvarovat se těžkých hříchů, lehkých hříchů a nedokonalostí. Nejprve poslechni v obyčejném: nehřeš, nepodléhej nedokonalostem! A k takové radě nepotřebuješ žádného zvláštního vůdce.

To ti řekne i čerstvě vysvěcený kaplan.

Když poslechněš prosté a obyčejné, když poslechněš základní, může přijít vyšší a zvláštní.

Když poslechněš Jana Křtitele, on sám tě pošle k Ježíšovi.

Neposlechněš-li Jana, bude ti Ježíš na obtíž.

Nepřítomnost poslušnosti svědčí o tom, že postrádáme skutečnou touhu po vědění.

Jestliže si namýšlíme, že hledáme pravdu a dobro a že se přitom můžeme obejít bez učitelské autority, ocitáme se v rozporu se zásadami bádání, jež se snaží upřímně dobrat pravdy.

Pohled'te na lidi, kteří se té pravdy opravdu dobrali:

ze všeho nejdříve hledali nějakého učitele, a až teprve mnohem později začali věci zpochybňovat.

Pravda se nedá potvrzovat diskusí a hlasováním.

Člověk, který pocít'uje potřebu následovat dav, není učitel.

## 2.neděle adventní – A, *Hugo od sv. Viktora*

Odpověz mi, ó srdce lidské: Raději bys chtělo navěky užívat věci tohoto světa nebo být navěky s Bohem? Tvé rozhodnutí bude záviset na velikosti tvé lásky. Miluj tedy, aby sis dokázalo zvolit dobře. Miluj ještě více, aby sis zvolilo to, co pro tebe bude lepší. Miluj Boha, aby sis dokázalo zvolit věčné přebývání s Ním. Láska je pro tebe vším: na ní závisí tvá volba, ona ti pomáhá na cestě a dává ti sílu, abys dosáhlo svého cíle. Miluj proto Boha, zvol si Boha, pospíchej, abys jej dosáhlo. Říkáš mi: „Už jsem si zvolilo. Teď chci vědět, jakou cestou se mám ubírat.“ Odpovím ti: „K Bohu je možné dojít pouze po Božích cestách.“ Ty odvětiš: „Nemám dost sil, abych šlo samo touto neznámou cestou; dej mi dobré průvodce, abych se neztratilo.“ Odpovím ti: „Snaž se následovat ty, kdo už krácejí po Božích cestách; nenašlo bys pro své putování lepší společníky.“

### **Jan Křtitel je tvrdý sám k sobě, a proto otevřeně říká pravdu.**

My, změkčilí kazatelé, proroci a zpovědníci na začátku třetího tisíciletí kážeme tak, jak žijeme: pohodlně a bez velkých těžkostí lze proplout k Pánu! Jan byl ve svém způsobu života i v projevu, jako druhý Eliáš. Koho napodobením jsme my? Dnes se role zpovědníka a duchovního vůdce soustřeďuje na vyslechnutí a pomoc při orientaci ve vnitřních prožitcích a citech. To se však týká především exercicií – hodnocení dlouhých úseků života. V běžném, každodenním životě je to zavádějící. Tam je třeba poslušnost. Ne jaké jsou mé prožitky a city, ale co budu dělat, kdy vstanu, jak se modlím, jak přemáhám své vášně a zlé sklony. Poslušnost Bohu, Jeho zákonu, evangeliu: to všechno ke mně promlouvá v živém slově kněze, zpovědníka. Chci-li přemoci svévoli, je nutno se podřídit. Jenže, kdo je dnes ochoten převzít odpovědnost za druhého? Kdo zná cenu lidské duše, aby ji vedl zodpovědně? Kněz, který žije „pohodlně a podle své vůle“, takový kněz nám moc nepomůže.

Potřebujeme blízkost Kristova bojovníka, který by nás poučil o zápase, se kterým má sám zkušenost. Člověka, který je nám příkladem. Potřebujeme toho, kdo nás bude držet na uzdě – a to jistě nedovede ten, kdo nedrží na uzdě sám sebe. Je nám potřebná:

na straně zpovědníka: laskavá přísnost a na straně naší: poslušnost.

## 2.neděle adventní, A (výběr)

Na počátku Bůh stvořil velkou hojnost všeho dobra proto,  
aby jej z toho všeho člověk poznal.  
Ale po prvním hříchu se stalo něco divného.  
Právě tato hojnost nás oslepuje  
a s Bohem se setkáváme v prázdnu, v nedostatku, na životní poušti.  
A právě tam najednou zazní Boží hlas skrze proroka.

Jan Křtitel dostává od Boha poslání, aby mluvil k lidu.  
Bylo by tedy přirozené a logické,  
aby šel do měst a mluvil na hlavních náměstích.  
Tam přece stojí tribuny političtí a jiní řečníci.  
Jan Křtitel však udělá opak: jde do pouště.  
Zde se stane zvláštní div.  
Lidé z měst sami přijdou, aby ho tam slyšeli.  
To má velké výhody.  
Všimněme si, jaké úsilí musí vynaložit táborový řečník na to,  
aby si získal sympatie posluchačů!  
Musí jim padnout do noty, musí mluvit o tom, co lidé chtějí slyšet.  
Avšak do pouště přijdou jenom ti posluchači, které proroku poslal Bůh.  
Kazatel nemá zájem na tom, aby se jim líbil, aby si je získával.  
Je v řeči docela svobodný a nemusí se bát vyslovit plnou pravdu.  
Pravda se nedá potvrzovat diskusí a hlasováním.  
Člověk, který pociťuje potřebu následovat dav, není učitel.

### **Jan Křtitel je tvrdý sám k sobě, a proto otevřeně říká pravdu.**

My kněží dneška kážeme tak, jak žijeme:  
Hlásáme, že pohodlně a bez velkých těžkostí lze proplout k Pánu!  
Potřebujeme blízkost Kristova bojovníka,  
který by nás poučil o zápase, se kterým má sám zkušenost.  
Člověka, který je nám příkladem.  
Potřebujeme toho, kdo nás bude držet na uzdě  
– a to jistě nedovede ten, kdo nedrží na uzdě sám sebe.  
Je nám potřebná - na straně zpovědníka: laskavá přísnost  
a na straně naší: poslušnost.

Hlásání Božího království vede k tvrdým konfrontacím.  
Je pryč doba, kdy bylo všechno stejné – se všemi přáteli, se všemi kamarády.  
To, že chci jednat podle evangelia mě bude stát krev a pot.  
A ochota pro evangelium vydat ze sebe krev a pot  
nás bude odlišovat od nevěřících, včetně těch, kteří se ke Kristu hlásí.

## **2.neděle adventní, A**

Jan Křtitel se nesnažil lidi získávat pro sebe, ale pro Boha.  
Netoužil po tom, aby byl milován on, ale aby byl milován Kristus.  
Nedělal věci pro to, aby se lidem zalíbil,  
ale aby jim hlásal celou pravdu o Bohu a o jejich životě.  
Nevázal lidi na svou osobu, ale všechny posílal ke Kristu.  
Proto také vyzýval k pokání a k uspořádanému životu podle Božího zákona.  
Mše svatá není dílo naše, které nám má Bůh milostivě požehnat.  
Právě naopak. Mše svatá je dílo Boha, na kterém my máme účast.  
Dokud toto nepochopíme,  
budeme dělat z kostela a ze mše svaté cirkus, hračkářství a cukrárnu.  
Možná budeme odcházet z kostela spokojeni s tím,  
jak jsme se vzájemně potěšili,  
ale Bohu a jeho věcem nedovolíme, aby na nás měli sebemenší vliv.

*Lidové přísloví to vyjadřuje jednoduchým rčením:  
„Když je nouze nejvyšší, pomoc Boží nejbližší“.  
Jiná lidská zkušenost říká, že v nouzi poznáš, kdo je opravdový přítel.  
Když nedostatek dosahuje svého vrcholu,  
objevujeme, že jediný opravdový přítel je jenom Bůh.*

## 2. neděle adventní, A

„Protože není, kdo by konal podle slov starců,  
odňal Hospodin starcům Slovo“

*Špidlík, Liturgické meditace A, str.: 14n:*

Na počátku stvořil Bůh velkou hojnost země proto,  
aby jej z toho všeho člověk poznal.  
Ale po prvním hříchu se stalo něco divného.  
Právě tato hojnost nás oslepuje  
a s Bohem se tak setkáváme v prázdnu, v nedostatku, na životní poušti.  
Tam najednou zazní Jeho hlas.  
Lidové přísloví to vyjadřuje jednoduchým rčením:  
„Když je nouze nejvyšší, pomoc Boží nejbližší“.  
Jiná lidská zkušenost říká, že v nouzi poznáš, kdo je opravdový přítel.  
Když nedostatek dosahuje svého vrcholu,  
objevujeme, že jediný opravdový přítel je jenom Bůh.  
Vypadá to beznadějně? Psychologicky tu zakoušíme opak.  
Proto chodili proroci do pouště. Kázal tam i sv. Jan Křtitel.  
Zdá se to také nelogické.  
Prorok dostává od Boha poslání, aby mluvil k lidu.  
Bylo by tedy přirozené, aby šel do měst a mluvil na hlavních náměstích.  
Tam také staví tribuny táboroví řečníci v politickém životě.  
Prorok však jde do pouště. Ke komu tam bude mluvit?  
A přece se obyčejně projeví i zde zvláštní div.  
Lidé z měst sami přijdou, aby ho tam slyšeli. Bůh je posílá.  
To pak má velké výhody.  
Jaké úsilí musí vynaložit táborový řečník na to,  
aby si získal sympatie posluchačů!  
Musí jim, jak se říká, padnout do noty,  
musí mluvit o tom, co lidé chtějí slyšet.  
Do pouště přijdou jenom ti posluchači, které proroku poslal Bůh.  
Kazatel nemá zájem na tom, aby se jim líbil, aby si je získával.  
Je v řeči docela svobodný nemusí se bát vyslovit plnou pravdu.  
Ti, kterým se to nelíbí, sem nemuseli chodit.  
Pravda pak má zvláštní sílu.  
Nakonec proroka v poušti slyší víc lidí a víc o něj dbají  
než o všechny řečníky na nárožích.



## 2.neděle adventní, A

Prorok Izaiáš v dnešním prvním čtení vypočítává celou řadu zvířat různého druhu. V této zoologické zahradě je cosi zvláštního a překvapivého.

Nenajdeme tam klece ani mříže.

Nikdo nikoho nepožívá, nepronásleduje ani mu neškodí, všichni jsou v míru a pohodě.

Dravé šelmy jsou spolu s krotkými zvířaty a dítě si s nimi hraje.

Je to obraz ztraceného ráje.

V našich lidských povahách najdeme kontrastní sklony.

Lidová rčení to vystihují.

Víme, co to znamená, když se o někom řekne, že je silný jako lev, slabý jako moucha, že je liška podšitá, hloupý osel, pilná včelička, pyšný páv nebo že se o někom říká, že se pohybuje jako slon v porcelánu. Hovoří se o povahách jestřábích a holubičích. Ježíš říká svým učedníkům:

„Buďte opatrní jako hadi a bezelstní jako holubice.“

Pomocí adventní bdělosti bychom se mohli více snažit poznat své vlastní povahové založení a to, co neseme sami v sobě jako dědičný odkaz po předcích. Můžeme svou povahu a sklony sami v sobě zušlechtit a zdokonalit. Snažit se žít vždy s druhými v míru, pochopení a respektu a neškodit si navzájem to je pouze výchozí bod.

Skutečná láska, kdy se lidské srdce nechá probudit Božím slovem dochází mnohem dál. Objevuje cenu lásky v jejím stále plnějším nasazení, sebe darování, sdílení, pomoci, v dobré vůli, která nehledá jen svůj prospěch.

Na cestě *tohoto* mravního úsilí se vyvažují kontrasty lidských povah, kdy se z odcizených lidí skrze Krista stávají Boží děti a světu se vrací podoba ztraceného ráje.

Jak rozdílné povahy byli mezi Ježíšovými učedníky a Ježíš je sjednotil.

Jak rozdílné povahy a pohledy na věc jsou v našich farnostech a přece i nás chce a může sjednotit Kristus.

Společný život nám dává rámec, ve kterém nám bližní pomohou, aby náš vztah s Bohem byl skutečný a upřímný.

Ve vztahu s Bohem si můžeme lhát snadno, ale s bratry a sestrami je to často mnohem těžší.

**Společné dobro** je to,  
co přitahuje všechny určitého společenství uspořádaného za nějakým cí-  
lem. Společné dobro není minimum, se kterým všichni souhlasí.  
Společné dobro křesťanů je všechno, v čem nás Kristus chce sjednotit.  
Společné dobro není modus vivendi.  
Křesťané nemají být medvědi se svými místy, kam nikdo nesmí.  
Společné dobro je nejintimnější, nejbližší a nejhlubší dobro.  
Pro toto společné je dobré obětovat nějaké osobní dobro.  
Například ticho a mlčení je někdy lepší než touha něco říci.

## Rady pro duchovní užitek spolusester od sv. Terezie

1. Neobdělávaná země, ať sebeúrodnější, bude rodit jen bodláčí a trní.  
Tak je to i s myslí člověka.
2. Vždycky mluv dobře o duchovních věcech,  
o řeholnicích a řeholnicích, o kněžích a poustevnících.
3. Mezi mnoha mluv vždy málo.
4. Buď skromná v celém svém konání i jednání.
5. Nenaléhej mnoho, zvláště ve věcech, jejichž význam je malý.
6. Hovoř s každým s umírněnou radostí.
7. Nikdy se ničemu nevysmívej.
8. Nikdy nikoho nekárej, leda jemně, pokorně a s pocitem studu vůči sobě.
9. Vstup do nálady člověka, s nímž hovoříš.  
Buď veselá s veselými, smutná se smutnými;  
krátce, staň se všem vším, abys získala všechny lidi (*srv. 1 Kor 9, 22*).
10. Nikdy nehovoř, dokud si dobře nerozmyslíš, co chceš říci,  
a doporuč to upřímně našemu Pánu, abys neřekla něco, co se mu nelíbí.
11. Nikdy se neospravedlňuj,  
ledaže je velmi pravděpodobné, že máš pravdu.
12. Nikdy nemluv o sobě něco, co si zaslouží chvály,  
jako je vzdělání, ctnosti nebo původ –  
pokud není naděje, že z toho někdo bude mít užitek;  
tehdy ať je to pokorně a s vědomím, že tyto dary jsou z ruky Boží.
13. Nikdy nezveličuj věci, ale vyjadřuj svá mínění skromně.

14. Vždycky zaváděj do svých řečí a rozhovorů duchovní náměty: tak se vyhneš prázdným slovům a klevetám.
15. Nikdy netvrď něco, o čem bys neměla dříve jistotu.
16. Nikdy se nevnucuj, abys dávala svůj názor o všem, pokud se tě neptají, nebo pokud to nevyžaduje křesťanská láska.
17. Hovoří-li někdo o duchovních věcech, naslouchej mu pokorně jako ten, kdo se učí, a uchovej pro sebe vše dobré, co říká.
18. Vyjev své představené a svému zpovědníku všechna svá pokušení a nedokonalosti a odpory, aby ti dali radu a prostředek k jejich překonání.
19. Nezdržuj se mimo svou celu a neopouštěj ji bezdůvodně, při odchodu z cely pros Boha o milost, abys Ho neurazila.
20. Nejez ani nepij vyjma stanovenou dobu, a tehdy vzdávej Bohu velký dík.
21. Konej všechno tak, jako bys skutečně před sebou viděla Boží majestát; duše mnoho získá, když si takto počíná.
22. Nikdy o nikom nic zlého neposlouchej ani nemluv, leda o sobě; když se ti to začne líbit, začneš dělat pokroky.
23. Všechno, co konáš, vztahuj k Bohu tím, že mu to obětuješ, a pros Ho, aby to bylo k Jeho cti a slávě.
24. Když jsi veselá, nedávej to najevo přílišným smíchem, nýbrž pokornou, skromnou, příjemnou a poučnou radostí.

25. Vždy se považuj za služebnou všech  
a ve všech hledej Krista, našeho Pána, a tak mu získáš vážnost a úctu.
26. Vždy buď připravena k plnění poslušnosti,  
jako by sám Ježíš ti přikazoval skrze tvou převorku nebo představenou.
27. Při každé práci a vždycky si zpytuj svědomí,  
a když poznáš své chyby, snaž se je s Boží pomocí napravit;  
touto cestou dojdeš k dokonalosti.
28. Nemysli na chyby druhých, nýbrž na jejich ctnosti a na chyby vlastní.
29. Měj stále upřímnou touhu  
trpět pro Krista při každé záležitosti a příležitosti.
30. Obětuj se denně padesátkrát Bohu  
a čin to s velkou vroucností a touhou po Bohu.
31. Uchovej si po celý den, o čem jsi ráno rozjímal;  
buď v tom velmi vytrvalá, poněvadž to přináší velký užitek.
32. Uchovávej pečlivě pocity, které ti Pán uděluje,  
a uskutečňuj touhy, které ti dává během modlitby.
33. Vyhybej se vždy zvláštnostem, nakolik můžeš,  
neboť je to velké zlo v komunitě.
34. Čti příkazy a pravidla svého řádu často a pečlivě je dodržuj.
35. Přemýšlej o Boží prozřetelnosti a moudrosti  
ve všech stvořených věcech a ve všech jej chval.
36. Vzdal své srdce od všech věcí, hledej a najdeš Boha.
37. Nikdy neukazuj navenek zbožnost, kterou nepociťuješ,

je však dobré zbožnost skrývat.

38. Vnitřní zbožnost nevyjevuj, není-li to velmi nutné; „své tajemství si zachovám pro sebe“, říkají svatý František a svatý Bernard.

39. Je-li tvůj pokrm dobře nebo špatně uvařen, nestěžuj si: vzpomeň si na žluč a ocet Ježíše Krista.

40. U stolu s nikým nehovoř a nepozvedej oči, aby ses dívala po druhých.

41. Rozjímej o nebeském stole a jeho pokrmu, kterým je Bůh, a o hostech, kterými jsou andělé. Pozvedej oči k tomu stolu s touhou, aby ses tam ocitla.

42. V přítomnosti své představené, v níž musíš vidět Ježíše Krista, mluv jen to nejnutnější a s velkou úctou.

43. Nikdy nekonej nic, co bys nemohla konat přede všemi.

44. Nikdy nesrovnávej jednu osobu s druhou: srovnávání je odporové.

45. Když tě za něco kárají, přijmi to s vnější i vnitřní pokorou a modli se k Bohu za toho, kdo tě pokáral.

46. Nařídí-li ti něco představená, neříkej, že někdo jiný ti nařídil něco opačného, nýbrž mysl si, že oba jednali s dobrým úmyslem, a poslechni příkaz, který jsi dostala.

47. Neživ svou zvědavost řečmi nebo otázkami o tom, co se tě netýká.

48. Mysli na svůj minulý život, abys nad ním mohla naříkat, na svou nynější vlažnost a na to, co chybí, než odsud dojdeš do nebe, abys žila v bázni, která přináší mnoho dobrého.

49. Vždy konej, k čemu tě vybízejí v tvé komunitě,  
není-li to proti poslušnosti, a odpovídej jim pokorně a vlídně.
50. Nežádej vyjma velké nutnosti žádné zvláštní jídlo nebo oděv.
51. Až do konce života se nikdy nepřestaň pokořovat a zapírat ve všem.
52. Navykni si konat neustále mnoho úkonů lásky,  
neboť ty rozněcují a obměkčují duši.
53. Konej skutky všech ostatních ctností.
54. Obětuj všechny své věci věčnému Otci  
ve spojení se zásluhami jeho Syna Ježíše Krista.
55. Buď laskavá ke všem a přísná na sebe.
56. Na svátky svatých přemýšlej o jejich ctnostech  
a pros Pána, aby je udělil i tobě.
57. Velmi pečlivě konej své večerní zpytování svědomí.
58. Ve dny, kdy přijímáš, ať se tvá modlitba soustřeďuje na vědomí,  
že jakkoliv jsi ubohá, brzy přijmeš Boha;  
při večerní modlitbě poděkuj, že jsi přijala Jeho.
59. Jsi-li představená, nikdy nikoho nekárej hněvivě;  
až když tě hněv přejde, přinese tvé pokárání užitek.
60. Snaž se velice o dokonalost a zbožnost a konej s nimi všechno.
61. Neustále se cvič v bázni Boží, která přináší duši lítost a pokoru.
62. Uvědom si, jak rychle se lidé mění a jak málo jim můžeš věřit,  
a proto se upni úzce na Boha, který se nemění.
63. Snaž se hovořit o záležitostech své duše s duchovním a vzdělaným  
zpovědníkem, důvěřuj mu a řiď se ve všem jeho radou.

64. Kdykoliv přijímáš, popros Boha o nějaký dar pro veliké milosrdenství, že přišel do tvé ubohé duše.

65. I když máš mnoho svatých za své přímluvce, uctívej zvlášť svatého Josefa, který může od Boha mnoho získat.

66. V dobách, kdy jsi smutná a znepokojená, nezanedbávej dobré skutky modlitby a sebezáporu, které sis navykla konat. Ďábel se totiž bude snažit vyvést tě z míry a přesvědčit, aby ses jich vzdala. Spíše bys je však měla konat více než obvykle a uvidíš, jak rychle ti Pán přijde na pomoc.

67. Nehovoř o svých pokušeních a nedokonalostech členkám své komunity, jež nepokročily v duchovním životě, poněvadž bys tak uškodila jim i sobě; mluv o tom jen s nejdokonalejšími.

68. Buď si vědoma, že nemáš než jedinou duši, že nezemřeš než jednou, že nemáš než jeden život, který je krátký, jediný a zcela osobní, a že není než jediné oslavení, které trvá věčně. Budeš-li to činit, mnoho věcí tě nebude zajímat.

69. Ať je vždy tvou touhou vidět Boha; tvým strachem, že jej ztratíš; tvou bolestí, že se z něho nemůžeš radovat; tvou radostí, že On tě může k sobě přivést. Tak budeš žít ve velkém klidu.